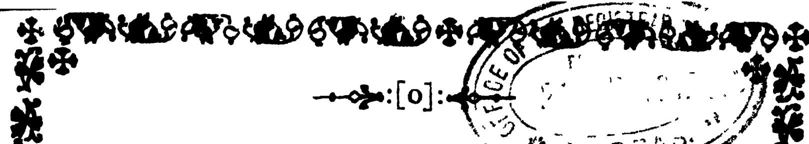
అంబరీషోపాఖ్యానము
(హరికథ)

కాగి 312

[హ రి క థ]

క॥ శ్రీమన్నందనామా। సామజవరవినుతనామ శాస్త్రనిధీమా
భూమిజచేతో[illegible]రనా। సోమాముఖపల్లిధామ సుందరరామా॥

గణపతిస్తవము - కీర్తన - యదుకులకాంభోజి రాగం - ఏకతాళం

గిరిజాసుతా శంకరా శ్రీకర ప్రోవుము మమ్ము -గిరి- మురిపె
ముతో [illegible] మ్రొక్కెద వేగమె రారా -గిరి- నే నెన్నఁడు కృతిఁ జదివే
ర్పఱిచినవాఁడ -గిరి- ఇలను వెల్గే [illegible] నిలిచినదారవి నేకాద -గిరి-

సరస్వతీ ప్రార్థన - కీర్తన - మధ్యమావతి - ఆది

విధిరాణివాణి [illegible] వేడితి రావమ్మ కొమ్మ -విధి- [illegible] ముంబున
[illegible]జముల నెనరుంచుకొని [illegible] యెనన్నగాను -విధి- [illegible]
నాలు [illegible] లావ[illegible] గాదె -విధి
[illegible] నగము [illegible] నిలిచిన [illegible] నాద [illegible]
[illegible] -విధి-

క॥ సుకవులవందరి [illegible] బుధులకు భక్తి గొలచి [illegible]
[illegible] కవుల కెల్లను [illegible] మ్రొక్కి [illegible]

వ॥ [illegible] నిష్టదైవస్తవంబును [illegible]
ను సుకవి [illegible] నమస్కారంబు నొనరించి మఱియు [illegible]
తనివారించక కవిత క్రమము

క॥ శ్రీ[illegible] లిగిపము [illegible]। [illegible]
బాగు గ బెండ్లా [illegible]। [illegible]
గీ॥ [illegible]। [illegible]
వ్వారియం [illegible] శ్రేష్ఠ [illegible]। [illegible]

దేవరయు చుండ॥

కృతిపతివంశక్రమము

శా॥ శ్రీనాథ్యసమంగసంపదలతో జెల్వొందుచున్ జూపరుల్
పాకారాతిపురంబె భూతలివము*పాళ్లాఖ్యగ్రామంబనన్
గాకాంతిన్విలసిల్లుసచ్చటనుజ*గ్గయాఖ్యుండై బుట్టెదా
వాకుల్మెచ్చగ గాకుమాను కులమ*నాద్వారాసికిన్ జంద్రుడై॥

సీ॥ ఆజగ్గయాహ్వాయుండత్యంతయాసనిసుబ్బలక్ష్మియను సుదతిప్రేమ
పరిణయించిదానముల్వ్రతములుగావించిపుత్రులనార్వురిబొందగనిమె
వారిలో రెండనవాడగులక్ష్మీనృసింహులుంను వేడ్కతో సీతమాంఖ్య
బెండ్లాడిజగతిని కీర్తొందినిత్యంబుఃద్ధజనావళినాదరించి
రామసుబ్బయాఖ్యరామకృష్ణయనాము రామసుబ్బనాభిరామచరిత
లక్ష్మీనరసమనగరంజిల్లుఃల్నుల్పుంగాంచివిభవములనుగాంచిమించె

ఉ॥ వారిలో రామసుబ్బయశుభాన్విత వేంకటలక్ష్మియాఖ్యనున్
గోరికం బెండ్లియాడితః కుంబలవేంకటరత్నమాంబనే
నారినిరామకృష్ణయనుకవ్యగతిందగం బెండ్లిజేసిపా
కారినమానవైభవముగల్గిప్రశస్తినిగాంచెధారుణిన్॥

క॥ ఈరీతివైభవంబులతో రంజిల్లుచునుబంధులతోసముతోనన్
శౌరిదగనంబరీషుని చారిత్రము నాకుకృతిగసల్పుమనంగన్॥

వ॥ అంతటంత మోసంతసాంతరంగుండనై వల్లెయనియాత్మం
డిచ్చినతాంబూలవసువసనాదులంగైకొని తచ్చరితంబుహరికథరూపం
బుగా సేయంబూని తెట్టులనిన

కథాప్రారంభము

కీర్తన -రామస్తుతి- సింహేంద్రమధ్యమము- ఝంప్యాతాళం

ధరాత్మజాత ప్రాణనాయకా నమో నమో నమో నమో నమో
ధరాధరాపరాత్పరా మొరాలకించరా చరాచరాఖిలజీవరక్షకా॥ధ॥ రా
మసుబ్బసూర్యాఖ్య పోషకా నమో నమో నమో నమో నమో శ్యామ
ధామ కామజనక సోమవందితా నీమా ధామా రామా ప్రేమా తో
మ మేలుమా॥ధ॥

వ॥ శ్రీమత్కుమారిమణగోవిందోహరిః॥

తోహర

రామా రామా సీతసోమా రాజితతులసీధామా। భూమిజమా
నసక్తైరవసోమాపూర్ణితసద్గుణధామా॥రా॥ శ్రీకలియుగమునకు దివసము
నపరిక్షిత్తుసూతుకడజేరి ప్రాకటముగనే గోర్కెడివ్వ యిట్టులనిప్రార్థన జేసె
నుకోరి॥రా।

కీర్తన-ధన్యాసిరాగం-ఆదితాళం

మునిరాజవేగనా మొరవినుమయ్యనీవ్రదథిగితోం -ము- పని
బూని యంబరీషోపాఖ్యానము దెల్పుము-ము- దాపనిప్రేమముగ ధన్యా
నిసేయుమ -దథిగితోం- ప్రాపుజేతేనికరాపులు సేయక -ము- ధరను
శ్రీ కాకుమానునరరామసుబ్బయ్యను -దథిగితోం- కనకాతోసేలు
చుండు నరహరిసాక్షిగా -ము-

వ॥ యీపగిదిఁ మొరలిడుపరిక్షిన్నృపాలరాజునకుసూతుండిట్లనియె

కీర్తన. జేహాగ్_ఏకతాళం

చెప్పెదరోరాజాయికనీ చిత్తంబలరగఁవినుమ్మనగంబుగ -చె- త
ప్పక నంబరీషుచొప్పు మెప్పుగాను నీకు -చె- కాకుమానాకాధారుణి శ్రీము
ప్పాళ్ల గామసుబ్బయ్యనుబోచెడు- శ్రీయఃపతి సాక్షిగ నీకుఁ శ్రేయము
గలుగునతిశ్లేషముతో వినవిన-చె-

తోహర.

భూలోకంబును ఏకచక్రముగ బూనియు - బకీషుండు । వేలోష్వా
బుసు లేక మేలుగా నేలుచుండెను ఘుండు । రా॥

క॥ పతి మే దైవంబనితన। మతిలోపల నమ్మి యితరము మనసలు లేక
స్మృతిగలిగి సేవఁజేసెడియతివకు పెండ్లాడె నావిఁ యుణి నేమంబుల్

వ। యీకరణంబున బకీషుండష్టైశ్వర్యయుక్తుఁడై నేల నేలుచు నొక
దినంబునఁ గచ్చేరికూఁడు ధామంబున సింహాసనాసీనుండై మంత్రిప్రధాన
యువరాజకవిగాయక నాటక పాఠక విద్వజ్జనంబులును విశ్వామిత్రాది
ముని శ్రేష్ఠులును బరివేష్టించియుండంగ నియ్యటులనె॥

కేదార- హిందూస్థాని కాఫీరాగం-ఆదితాళం-

వ్రతములయందును వ్రతమేదో తెల్పుము। యతిభక్తితోడ నేనాచ
రింతును పూ -వ్ర- నరలోకమున నమ్మబోలు ధన్యులు లేరని మురిపెడితిగా
నసమ్మోదముతోడను -వ్ర- భూమిని కామకూమ రామకుమారుఁడు నెంచ
రాముని గొలువక వ్రాగ్రామముగ లైను -వ్ర-

వ॥ యీకేళంబులకు భూపతులవిని నువులాలించి మునిపుంగవు
లిట్లని రి రాజా

శ్లో॥ నాన్నోదకసమం దానం। నద్వాదశ్యాః పరంవ్రతం
నగాయత్ర్యాః పరంమంత్రం। నమాతుర్దైవతం పరామ్

వ। అనుటవలన ద్వాదశీవ్రతముకంటె మిక్కుటమగు వ్రతము లేదని
స్మృతులు బల్కుచున్నవి. గాపున నీవు ద్వాదశి నాచరించితేని కృతా
ర్థుండ వయ్యెదవు

తోహర

ప్రతిదినమానతి సతులమరగ (శ్రీపతి నెదలో దలచుచు నూ। అతిర
యమున ద్వాదశి వ్రతమును తామాచరింప బూనియును॥ రా॥

వ॥ ఇత్తెరంగున నాసతీపతులిరువురును ద్వాదశీవ్రతంబాచరిం
పనెంచి దశమినాడేకభుక్తంబు నేకాదశిదినంబున నుపోష్యముం సీ॥
సీ॥ ద్వాదశిదినమున సంతర్పణంబును జేసి। పాపులకును యన్నపానములిడి।
పరమగా భూధేను దానంబుల నొసంగి। తమ ముఖ్యులిచ్చి యా తత్క్షణ
మున। భక్తితో వారలపాదంబులొత్తుచు। పింజామరలతో డవీచి
నేగ। బంపించిన మహాద భరితుడై రాజర్షి। యైమెలంగుచు నుండ
హరి హరా రామ॥ గీ॥ లంతనే తెంచి రాజర్షి కతిరయమున। వరములను
సంగిచనితి జ్ఞాతవిభుడు। మరల ద్వాదశి రాగదా మహిరూపమున
ను వ్రతము సేయుచుండగా బటువయమున॥

కీర్తన - శహానరాగం - ఆదితాళము.

వచ్చె మా దూర్వాసముని వాసీమీరగ వేగ॥ వ॥ యొచ్చటికి నెవరిమ
నసు నెచ్చినటుల జేయుకునని చెచ్చెర హెచ్చుగాను కోపంబును బూ
నియు ॥వ॥ ఈపట్లనంబరీషు నిల్లు నే జేరి వాని శాపమొందగజేసి। కోపం
బును బాపుదునని కేలను తేప తేపమీసంబు దువ్వుచు॥ వ॥ భూమినితా
కుమాను రామ ఖబ్బయ్య నేలు రాముడడ్డము వచ్చి। హాని క చేవలదన్న
ను నేని మాటము విష లేనుచు వేగ మే॥ వచ్చె॥

వ॥ ఇవ్విధంబున నేతెంచు మునివరునిం గనుంగొని యంబరీషుం
డు సంబరంబున నెదురుగా జని॥

తోహర.

వందనమో మునిరాయా మీపదపద్మంబులకియ్యడనూ। అం
దములరదా మే తెంచుటనా యఘము బాసెపల్వలనూ॥ రా॥

కీర్తన- హిందుస్తానితోడిరాగం- ఆదితాళం.

ధన్యుడనైతి మా దర్శనమాటచే ॥ధ॥అన్యమెంచకను చింతా
సనము మానుకొను ॥ధ॥దీక్ష చేద్వాదశి దినముగా సమారలు॥ భిక్షకుద
యచేయుచు ప్రేమతో ముత్తెదు॥ధ॥భాసురముగ రామసుబ్బయ్య నేలు
రాముని తోషములనినేను దోసిల్లొగ్గితినిక ॥ధ॥

వ॥ ఆర్యాదూర్వాసముని వర్యాసద్మనగుణాసుర్యాహిమగిరి థై
ల్య నేడు ద్వాదశీవ్రతముగా భిక్షచేయ సేయుండనదూర్వాసుండిట్లని
యె॥ తోహార.

మరి మొదలు ముక్తి చాలును పొట్టలో మండిపో వృద్ధున్న దిగా త్వ
రగానిమ్మనరా జేంద్రుడు దక్షిణము నెసరగా ॥రా॥ అభ్యుదయము భాస్వ
దముగనా గేహంబులోపలికి రాముని అత్యంతరము చక దయ సేయుండ
న విని యమెముని మేము॥ రా॥

వ॥ వరేరాజా తాపసోత్తములు గృహస్థుని యింట తినేయకా
లంబుండరాదుగాన నేను పరస్పరతీరదీతటంబున స్నానసంధ్యాద్యనుష్ఠాన
సత్క్రియలు గావించుకొని వత్తునని నదికి వచ్చుంజని జలంబునందుని
చలంబు వరాజుంబుంగ రాజన్యుం డిట్లు విచారించదొడంగె।

కీర్తన- శంకరాభరణరాగం-ఆదితాళం

ఇది యేమి మోసము ఇక నేమి సేతుము॥ఇ॥ వదలక నా దూర్వాస
మాని తానకి నేగి రాడదియే మొక్కో॥ఇ॥ అపకారం మానెను మెరె
చింత చేతనూ॥ విపరీతంబుగ విప్రవరులునను సెపియుంతు గదజాడ
లేమ॥ఇ॥ రాపులు లేక ను రామసుబ్బయ్యను చేకట్టి శ్రీసీతారాముం
డీపట్లను స్నిట్టు సేయునో॥ఇ॥

వ॥ ఇత్తెరంగున జాలి సేయుచు భూపాలుండా పాపులంగనిబు
ధవర్యులారా ద్వాదశి పారణ కాలమతిక్రమించుచున్న యదిమునివరుం

డింకను ర్కాష మ్యెగాన॥

క॥ ఆహాధర్మ సందియుంబును । పోద్రోలుదుదీన గ్లుపుణ్యముమీ దే।
నోధన్యా గాయనగా। మోదముతోనని విప్రముఖ్యులు సెలవీ

వ॥ శ్రీ రాజోత్తమా ॥

తోహర.

అతిక్షి ప్రేయు రాకుండగసన్నంబారగింపనేరాదు॥మతిచెడియూ

రకనుంటుటలదియును మంచికార్యమేకాదు ॥రా॥సలిలబక్షణంబెవ్వరి

కైనను సమ్మతమనగా రేమసలిపెనుపారులగూడక మాయాచాలముపి

దువకనాడూ ॥రా॥

వ। ఇత్తెరంగున బ్రాహ్మణోత్తములనినమ టలకుసమ్మతించి

భూవరుండశ్వత్థంబునకు వాటలంకరకాపోశనవేయుటంత॥

సీ॥ అశ్వత్థంబు నను నివాండరిసివేగ।గనులనిప్పను రాలంగకవణమా

ని। వచ్చిరాజునుగాంచిదాపెచ్చురేగి । యనియెగోపంబును ప్లిరి

గానగన్ను

కీర్తన - బ్యాంగ స్వరపట్టు- ఏక తాళం

పాలును నాలునుయూరకోరా । యిదిమేలుగాదునోరుమూ

నుకోరా ॥యిక॥పాలుమాలకానునీవునన్ను నన్ను పాపము సేయగబిలచి

యున్న యిలు గెలిసేయ దలచి నావునిన్ను బల్ జాలినొందజేతునా జడ

ను బెదిక్కినైతు ॥యిక॥ తాపసులకోపమెరుగక నీవు నా దాపుజేరిటకుఁలా

డినావు। యిదిభూపాలులకును తగునిలావుయిక గోలుబంత్తు నమ్మనల

దేలబీరమ్ము॥యిక॥మానుగము ప్లాల్లపురములోనకాకుము ను రామ

సుబ్బయ్యమదిగోరి । మంచుదానవారివచ్చి యష్టమ ఘన నామనసం

బులో ల్లసంజాలగాన ॥యిక

వ॥ వరేరాజాధమా యిట్టి దుష్టవర్తనంబు నీకేతగునె యట్లా యెన్నొపుట్టదలంచితో నాడల్లి దుగాని నీసేతకు తగుశిక్ష విధింతుం జూడు మంచాక జనకజాతను యభిమంత్రించి యుద్ధాని భూమిపై నుంచగా నది యును॥

తోహార.

గడగడ వణకుచు లోకంబులు వడకగ నటు నుండి యుక దలిక మర యము వనాయుంబరీషుముగల కేతెంచియుకనలీ -రా.

క॥ మట్టాడిదినకుచూచేమియు। ముట్టకనున్న ట్టివిమయము నభూపాలుం
డిట్టిభువిపై నవాలియు। కట్టా నేనేమి సేయగలనంచుమదిక

కీర్తన-కాంబూస్త్రాః తోడిరాగం- రూపక తాళం

భూమిజావరా నను బ్రోవ నీపైనా తామసము నమోనిచింతల చినా మురా-భూ- నేర మేమి రాఘవ శిర వేమిరా భారమా యెన్నైజాలంబం తమేలరా -భూ- బాము పదవెత వేవట్టుకొన్నెరా , రామసుబ్బయ్య నే లు రామ భూవరా-భూ

వ॥ ఈలాగునసజాలి మొంది భూపాలుని మొరాలించి మాధవుం డు చక్రంబుపై సాచక్రపతివేగంబున నేతెంచి

తోహార,

ముందుగ జలమాహరించి యుంచి ప్రా ముఖ్యంబుగ నా కడను తోందర గాముని వెంటబడగ మదిదోచక చకపరుగులిడుచునా-రా-

కీర్తన- బ్యాంమస్వరమట్టు- జంపెతాళము,

ఏమి చిత్రము యిది యెవరి శ్రమ వాడిక చేనాగు వెంటనంటుచుం డెనా -యే- యిట్టియుంటి నానేకొట్టియుంటి నామిట్టిపడుచు వచ్చుచుం డె గుట్టుమీరుచు- యే-నిబ్బరంబుగా రామసుబ్బయ్యకేలి గాలిబ్బులా

వగవాము నువమే౯లసేయునో ॥యే

వ॥ అయ్యయ్యో యిదిమెట్టిన్యాయము వానలేనిపిడుగుచందం బుగనిరపరాధినగు నావెంటనంటి వచ్చుచున్నదే దైవమాయని యే డ్చుచుఁబగులిడుచు (గిందబడి లేచుచు నీటమునుగుచు మరలలేచి పారుచుఁనమది యందిట్లు చింతించె

శ్లోహార

వంచినఁబాసను సిలువంబడ నిలునంబడఁ దూరినదూరు

పారెనుబండినబడుచుంచి వేసారకఁనన్నే చేరు - గా-

వ॥ ఇవ్విధంబునఁదుఃఖించుచుఁమరలమరలఁబగులిడుచునా త్మయందిట్లనితలంచె

సీ॥ ఈదినముదయమందెవరి మోమునుగంటినో గానిలేక నానోముఫల మువర్షకాలంబుఁవచ్చితినో లేఁకధుర్మతు లంబులుతో డుపడెనో యెదురుగా నెవరైన నేతెంచితుమ్మిరో లేక నీయూపవరాకపోను యేమి సేయుదునింక నెంగుజొచ్చెనుకో యయ్యయ్యో దైవమాయ నుచుదొంలి ॥గీ॥ విసికియులయుచుఁ నేగంబె విధిదిట్టు నురికియొ క్రమానుచాటున నొదుఁమరల- హాతహాలు చెంది విడువక దారిబ ట్టి పోవుచును చిత్తమందు వాపోవుచుండు॥

వ॥ నగటదూర్వానుండు క్రిందఁబడి పొరలిలేచుచునిట్టూర్పు లు నిగుడించుచు విసికికొనుచుఁ వెనుకకుఁదిరిగి చూచుచుఁ గడువడి బ్రహ్మపోలున కేతెంచిధాతన్గాంచి యిట్లనె

కీర్తన- జంఝూటిరాగం- జుల్వాతాళం.

నచ్చెనచ్చెఁజక్రముల్ నడిగవడిగనూ। మచ్చికతో నీదుప్రాపుఁ జొచ్చినాడనూ-న-ఒడలుయే మొగడగడయనివడకుచున్నది। తడవుఁనే

యేకిపుడే నామనసుపుడీస్సమూ -వ- పుడమిరాముని బ్బయనెప్పాను
ము నంబున। వినుచకరక్షింపుచుండు వెన్ను నియూన-వ-

వ॥ అయ్యో కమలాసనా అదెచక్రము వచ్చెనిదిచక్రము వచ్చె
ననవాణీశుంను గాంచి యిట్లనె

తోహర

దూర్వాస నీకేమి మాపదలు తోడ్పడెనో దెబ్బమిక నూర్వ
జాలనేవచ్చి నిలచితివి మూడలు గడగడనివడక -రా-

వ॥ గాన పే దూర్వాస దేహము కంప మొంద నులుకుచునే
తెంచిచక్రము చక్రంబని యరచుచున్నా వాసవిస్తరంబేమో౹ చక్ర-
గావకా-శంఖ మన సూర్వాసుం డిట్లనియె

ద్విపద.

పినవయ్య కమలజ పినవంబుగాను। కినవయ్య నీపునాకష్టంబులిక ను
భువినంబరీషుడన్యాపాలుడొకడు। సవినయంబుగను భిక్షునన్ను బిలచి
నన్ను స్నానమునకంపి నాకన్న ముందు। పనిబడి మెక్క నాపద్ధతి నెరిగి
యలుకతో జటవెరికి సేయగాను। తలగకనదిదాని దాకకమున్నె
చక్రంబువచ్చి తజ్జడను హరించి। యుక్రమంబుగను వెన్నంటి తావచ్చె
నయ్య యూయెటుసైతు నతిభయతోడ। గయ్యంబు వాపవే కమలజ వేగ

వ॥ అనుచున్నంగలార్చు ముని పుంగవు మొరాలించి వాణీశుం
డిట్లనియె॥

తోహర,

అమ్మహాత్ముడొం రించెనువని కేడ్డను సెప్పనునమ్మ। పా
మ్మువేగనాచంద్రశేఖరుని పొంతకునీవిక తెమ్ము-రా-

గీ॥ అనగదాపసవరుడు దానతిరయముగ। బయలు దేరిమనంబున భయ

ముచేత। గంపమెంచుచు నిది యేమికాలమనుచు ।సంగలార్చుచు రైవు
కడకు పంపు జేరె॥

వ॥ ఇత్తెరంగున మునిసత్తముండాతుర చిత్తుండై తత్తరపాటు
నజాత్మజవైరిపౌత్త్రుం కేతెంచి యిట్లనె

కీర్తన- హిందూస్తాని ముఖారి- ఆదితాళం

పార్వతీనాథ నా ప్రార్థననిను మా- యోగ్యగజాలనే నో దీనపో
షకా-పా-అబ్బా సుదర్శనము దెచ్చె జూడుమా। తబ్బిబ్బులాయెనీ దయ
కు పాత్రుడవ్రా ॥ పా॥ భూమిని కాకుమా ను రామునుబ్బయ్య నేలు రాము
నినయనాపై రాని హేతువ నేమొ-పా-

వ॥ ఇకరణిని మునివరుండు మొరలిడి జరిగినవర్తమానంబంత
యు దెల్పనా గంగాధరుం డిట్లనెను

క॥ నాతరముగాదు పోపో ।మిత్రోత్తమ నా ప్రకోపకశకు నింపు చెలగగా
నాతని నిను వీక్షించిన। శాతకములసపరిపిన్నచ్చాయనంగన్ ॥

తోడి.

ఆమాటలువిని మాత్యాసుడు తనమాత్మ బ్బంబు మనమూయా
టుహానీయు నెబ్రోవలేక బోవననచేరబోయెదను-రా-

వ॥ అయ్యయో దైవమా జగదీశ్వరుండగు పరమేశ్వరుండె
బ్రోవలేనిచో నన్నాదరించువారెవ్వరని.

తోడి

అచ్చటనుండియు బయలుదేరి తానరుగుచు మార్గంబునను । వ
చ్చుచు చక్రంబును గని మిక్కిలి తరగుచును నివ్విధిననెనూ-రా

కీర్తన- హిందూస్తాని జంఝూటి రాగం- ఏకతాళం.

వినుమా చక్రము నను మా శాంతిని గనుమా పనిబడి సినుయే

మని పల్కితినను దుఃఖమదలచినా వనుమానించక - వి- చాలునీకిది మేలుగాదునన్నేలు పాలుమాలకను యీలాజేయుట కేలను నానుండి జాలినొందనిక -వి- పొమ్ము యేలవయిరమ్ము మునివిగ్రహకొమ్ము సొమ్ము నిచ్చిరామసుబ్బయ నేలెడు తమ్మికంటిపాదమ్ములసాక్షిగ -వి-

వ॥ ఓచక్రమా అక్రమంబుగా నా వెంటబడి బాధింపుచున్నావు కటకటా యిన్నేమంటిని నీకంటేలవనయాచక్రంబింకను దావు జేరంగ నిర్భయంబు చే-

తోహార

త్వరగమనంబున వైకుంఠమునకుదరలి శ్రీహరిని గాంచి - కరములుమోడ్చి మహాత్మా నాపైగరుణయుంచుమ మేలెంచి -రా-

వ॥ ఈకరణి దూర్వాసుండును పల్కాలించి తనకు దెలిసి తెలియనట్లు హరి యిట్లనియె

గీ॥ అయ్యనీకోపమునకు దేవాదిసురలు। మానవులు బయపడెదరు
మానివర్య। అట్టివాడవు నెవ్వరేమనిరి నిన్ను। దెల్పుమాయింక నా
తోడ దేటపడగ॥

వ॥ అపుడుదూర్వాసుండిట్లనియె

సీ॥ అయ్య నీవెఱుగని దెయ్యెడ భేదయున్నం జెప్పెద వినుము నా చేటులన్ని।
యంబరీషుండను యవనీశ్వరుడు నన్ను॰ భిక్షకరమ్మని శిష్యులతోడ
ముందుగా నను స్నానమునకంపి భుజియింపనదిగని నా మనవి వలుక బూ
నిజటను బెంచి మంత్రించి పయ్యన వేయగా చక్రమే తెంచి తత్సమయమం
దు జటను హరియించి బాధించి పరుగిడ వదలించి ।రాగనే వేగనధికదకేగనా
తి। దదియు నాపని గాదనవంతశివుని కడకు బోయిననాపల్లగాదనంగ

కీర్తన- నాదనామక్రియరాగం- ఆదితాళ.-

నినుజేరినానురా నినుదయజూడరా యనుమానమేలరా విను
మిక నామొర -ని- దాసులబ్రోచెడి దైవమువీవని వాసిగాగ్గిరిదో
లుమగోసిని -ని- గొబ్బునను శ్రీరామా సుబ్బయ్యనేలు మదనున
బ్బవ్రసీనంచునే వాత్రయించనగనేగ -విను-

వ॥ ఈలాదీనాలాపంబుల మొరలిడుమునివృంగవృంగ విరమా
వల్లభుం డిట్లనియె

తోహార.

మునివరనాభక్తుని సీవిట్టువలె మోసము జేసినకతన। బహుపడి
సీకీకష్టంబులు సంప్రాప్తమయ్యె వేగమునన।రా
గీ॥ కానసీకష్టములువాపగాను నేను। బూనధర్మంబుగామయూభూమి
పాలు।కడకుసివేగి మొరలిడ గరుణతోడ నిన్నుమన్నించు పొమ్మది
నిజమునమ్ము।

అదియుంగాక మునివరా బిడ్డలునుశత్రువులు పోషించుచుండం
బున నేనునాభక్తులకేయుపద్రంబు వచ్చినను నాకుంగల్గిన బాధచందం
బున తదీయోపద్రంబులం బాపి వారిశత్రువుల నిర్మూలంబు జేయు
దునీవుముక్తిప్రియై నాభక్తునకే పరాభవంబు జేసితివి యింకొక్కరాంశసం
భూతుండవును మునీశ్వరుండవుగా మదీయచక్రంబునిన్ను సీవరకుప్రా
ణంబులతో నుంచిన దియ్యది నేనుమాన్పుటకు శిలుండ దింతటనై
న నయ్యంబరీషుజేరి తేనిబ్బతి కెడవుపొమ్మని వల్లెయనిదూర్వాసుండు
విన్నయైన మొగంబుతో

తోహార

బయలుదేరి సత్వరగమనంబున బోవుచుమదిలోపలనూ భయ
మున వెనుకకుదిరిగి చూచుచును పరితపించుచనుకొనెనూ-రా-

కీర్తన. చక్రవాకము రాగం- రూపకము

యేమిసేతు దైవమా నే నెవరి నేమను కామనైరి విధియువా
రియుగావరైరిగా -యే- ముందు భావి వెనుక చెప్పమోస్తరానగా-
పొందుగానే నంబరీషు పొంతకేగగా- యే- భూమిని శ్రీకాకుళానురా
మనుబ్బయణ సేమ మొసగి యేలుచుండు రామభూపరా- యే-

వ॥ ఈలాదూర్వాసుండు శోకాయమానమానసుండై నిలచి
నచోటగాలు నిలువకపోయి అంబరీషుకడకుం జేరివానిపాదం
బులంబట్టుకొని యిట్లనియె

కీర్తన- హిందూస్తానితోడి రాగం- చాపుతాళం

అంబరీషా [illegible] -అం-
అమ [illegible] -అం- [illegible]
[illegible]
[illegible]

వ॥ అయ్యోధ్యాభూపాలా హరిహరామలపాలిక గుణ వానింపరా
వల్లగాదు హామ్మ విరి నీకన్న నన్ను బ్రోచువాని చేసుగాన

తోహార

కనిగానక నే జేసిన తప్పులుకడమునుంచియు నీమెడనూ । ననుక
డతేర్చుము రాజా నిన్నే నమ్మినాడమనమునమూ-రా-

వ॥ ఇవ్విధంబున దూర్వాసుండిను నుడువులాలించి యంబరీ
షుండు శాంతకరణకలవాడై

తోహార-

తాపసవరవేగంబుగ నాపాదంబులపట్టుకు నీవా పాపము
కేటికి గట్టమని భాగ్యుడమహానుభావా-రా-

వ॥ అసియాప్రకారముగానంబరీషుండు దీనాలాపంబులతో

ఢమ్ము పిచేవి నుపించుకొని తనమదియందిట్లనిచింతింపదొడంగె
సీ॥ ఆయ్యయోయిది యేమి యాశ్చర్యమరయగా హరిహరాదులు
బాపరైరటంచు । నేతెంచితాపసుండే మందువారికినలవికానిది
నాకునలవియగునె। కాదనఁబ్రీ వగాగడియెలో తావపురూపుమా
పగును యీపాపమెల్ల తవిలినాన నమాతయు నరెంపగజేయుదై
నమూని వేమిదలచినావు గీ॥ యేమి సేతునుంయుపు సేదు జా
త్తుపై కిటీపిన బ్రహ్మహత్యవట్టుబహనుక్రిందగాదీయగోహత్యనొందనా
ను। యన్నాపు సామ్యంబునిజమామెనరయవాక॥

వ॥ అంబరీషుండిట్లధంబున జింతించుచు సుదర్శనంగూర్చియి
ట్లనియె

[illegible]

[illegible]
[illegible]
మాదవజనులపాలదసు... మానసము ... మొదలిడితి
-మ- ... రామసుబ్బయ్య నేలనువారి చేసెచుండెన నని
వేడుచుండి-ను-

త్రోహారి

ధారణిలోపల సీతారాముని దాసుడనైతిని । పాపనునేమ
బాంధవనగనప్పట్లనెంతేము... -రా-
గీ॥ అంతజక్రంబుతనుపీడియ ... గాను । గాంచి మునివరుపాదములకు
నెంచరాని సంతసం బంది భూపాలు చెంతజేరి। దీనస్వరమ్ము చిట్ల
నె భావముల

కీర్తన- హిందూస్తానిజంగ్లరాగం- ఆదితాళం

భూపాలక నీకోటిసజ్జనుల నేపట్లను నే నెచ్చటగానను.-భూ-
ఘనుడవనుచునే గాక చేసిన పనినీమదిలోపల నుంచకుమిక -భూ-పగ

వాడని మదిపంతమానిము దిగులెల్లనుబోవగ జేసితిగద-భూ-రామ
సుబ్బాయను రక్షణజేసెడి రాముసముడవని ప్రస్తుతిజేసితి-భూ-

వ॥ అయ్యానసుధేశ్వరా పగవాడనని దిగనాడక నాదిగులు
బాపితివి నాయసంతసించి నికనీదయనుంచి సెలవ్వైనంగ పంపు మేనే
గెదనన మూదినమున ద్వాదశియగుటచే నంబరీషుండిట్లనియె

క॥ అయ్యా ద్వాదశిపారణ ।చయ్యనసెవేర్చిపోమునత్కృపతో విూ
రియ్యడనూరక పోవమ । దియ్యనియతిభంగమౌను నీరసునాథా॥

వ॥ ఈపగిది భూపాలుండు మునివరుని గొనియాడుచు పక్వ
సాన్నంబుల బరితృప్తుంగా జేసి పంపెగావహరిభక్తి పరాయణులైన
సద్వ్రతంబులాచరించు మహాత్ముల కెట్టియాపదలు లేశంబైనబాధలు
గలుగజేయ నేరవని శుకుండు పరిక్షిన్మహారాజున కెరిఁగించె॥ జయ
ప్రదమారమణ గోవిందో హరి ॥

క॥ యీచరితవిననవారికి। ప్రాచుర్యంబై పసిరులు పరమపదంబుః
దీచంచత్తేజంబులు। శ్రీచంద్రానధవ్యముకృపతో నొసగుః॥

మంగళహారతి— సురటీరాగం— చాపుతాళం—

భూమిజహృత్కమల। భూమాన్న శానామా। మంగళం।జయమంగళం॥
దాసదుఃఖాంభోధి। తరణపాతికహరణా। మంగళం॥
తాపసజనలోల। భూపమండితిచాపా। మంగళం॥
రామసుబ్బయనేలు, రామామేఘశ్యామా। మంగళం॥

గద్య.

ఇది శ్రీరామచంద్రపాద పయోరుహార్పితచిత్తుండును ముప్ప
శ్రృపురనివాసుండును షేక్ బాబుసాహేబు కుమారుం
డును సుకవిమిత్రుండునైన నబీసాకవికృతాంబరీ
షోపాఖ్యానహరికథ సర్వంబును

సంపూర్ణము.

శ్రీరామచంద్రార్పణమస్తు

10434